

SÖDRA ROSLAGENS MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSKONTOR
Miljö-Hälsoskyddschef Bit
Simon Bergroth

KOMMUNSTYRELSEN
2024-10-24

Ny taxa - införande av efterdebitering inom miljö- och hälsoskyddsområdet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige beslutar att anta *Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnds taxa för prövning och tillsyn enligt Miljöbalken (1998:808), Strålskyddslagen (2018:396), Lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer samt Lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg* daterad den 17 juni 2024.
2. Kommunfullmäktige beslutar att *Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnds taxa för prövning och tillsyn enligt Miljöbalken (1998:808), Strålskyddslagen (2018:396), Lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer samt Lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg* ska gälla från den 1 januari 2025.
3. Kommunfullmäktige beslutar att *Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnds taxa för prövning och tillsyn enligt Miljöbalken (1998:808), Strålskyddslagen (2018:396), Lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer samt Lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg* efter fastställande ska ersätta tidigare *Taxa inom miljöbalkens område*, beslutad av kommunfullmäktige den 22 november 2021, § 192, *Taxa för verksamhet inom Strålskyddslagens område*, beslutad av kommunfullmäktige den 28 november 2016, § 111, *Taxa enligt lagen om sprängämnesprekursorer*, beslutad av kommunfullmäktige den 22 november 2021, § 193, samt *Taxa enligt lagen om åtgärder mot förorening från fartyg*, beslutad av kommunfullmäktige den 27 november 2023, § 192.

Sammanfattning

Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd har i Täby kommuns politiska inriktningsbeslut fått i uppdrag att övergå till efterdebitering av tillsynsavgifter under nuvarande mandatperiod. Ett förslag på taxa har tagits fram som ersätter gällande taxor enligt miljöbalken, strålskyddslagen, lagen om sprängämnesprekursorer samt lagen om åtgärder mot förorening från fartyg.

Avgiftsuttag sker enligt föreslagen taxa efter genomförd tillsynsinsats. I förslaget ingår även att timavgiften höjs med 5 % från nuvarande 1 240 kronor per timme till 1 300 kronor per timme. Höjningen av timavgiften motiveras av att nämndens kostnader förväntas öka till följd av generella kostnadsökningar.

Utöver justeringen av timavgiften kommer taxeförslaget inte medföra att avgiftsuttaget sammantaget förändras. Enskilda företags faktiska tillsynsavgifter kan dock öka eller minska till följd av att schablonavgifter slopas. Den föreslagna taxemodellen bedöms innebära ett mer rättvist och transparent avgiftsuttag än vad som gällt vid tillämpning av befintlig taxemodell.

Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd har behandlat ärendet vid sitt sammanträde den 18 september 2024, § 64.

Ärendet

Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd har genom den beslutade politiska inriktningen för Täby kommun fått i uppdrag att övergå till efterdebitering av tillsynsavgifter under nuvarande mandatperiod. För att förverkliga uppdraget har Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddskontor tagit fram ett förslag på taxa som innebär att avgiftsuttaget vid avgiftsfinansierad tillsyn enligt miljöbalken, strålskyddslagen, lagen om sprängämnesprekursorer samt lagen om åtgärder mot förorening från fartyg sker i anslutning till genomförd tillsynsinsats. Den föreslagna taxan ersätter gällande taxor inom nämnda områden. En enhetlig taxa bedöms förenkla för företagen och skapa ökad transparens kring de avgifter nämnden debiterar.

Avgiftsuttag föreslås primärt ske genom debitering av faktisk nedlagd handläggningstid. I vissa typer av prövningsärenden bedömer dock nämnden att det fortsatt är motiverat med schablonavgifter i vissa standardiserade processer bland annat för att skapa förutsägbarhet kring kostnaden.

Detta gäller till exempel ärenden där nämnden prövar förutsättningar för enskilda avlopp och dricksvattenbrunnar samt i samband med prövning av värmepumpstillstånd. Gemensamt för dessa processer är höga ärendeflöden, att handläggningen inte är så omfattande samt att det rör sig om ärenden som berör primärt privatpersoner som genom en schablonavgift får en förutsägbar avgift. Avgiften ska dock alltid debiteras efter genomförd tillsyns- eller prövningsinsats.

I och med att nämnden med föreslagen taxa frångår upplägget med årliga tillsynsavgifter ökar möjligheterna att styra tillsynsinsatser till områden där behovet är som störst och där tillsynen gör störst nytta. Med nuvarande taxepålägg är nämnden till viss del tvingad till att prioritera och genomföra tillsyn inom de områden och med det fastställda intervall som taxans årliga avgifter dikterar. Med en taxa som bygger på efterdebitering kan nämnden enklare prioritera tillsynsinsatser som ger mest nytta för människors hälsa och miljö.

Nämnden är skyldig att hålla en aktuell förteckning över de verksamheter i Täby kommun som i miljöbalken omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt. Kostnaderna för registerhållningen har tidigare täckts av de årliga avgifterna. I föreslagen taxa finansieras detta med en administrativ avgift som debiteras i samband med det första planerade tillsynsärendet varje år. Avgiften föreslås vara 3 000 kronor för tillståndspliktiga verksamheter och 1 500 kronor för anmälningspliktiga verksamheter.

Timavgift

Timavgiften har, inom de områden som den föreslagna taxan gäller, varit den samma sedan 2015. På grund av breddade uppdrag, utökad samverkan inom livsmedelsområdet samt och författningsförändringar inom framför allt tobaksområdet har nämndens intäkter per anställd sammantaget ökat. Detta har, tillsammans med effektivisering av interna administrativa processer, inneburit att nämnden kunnat finansiera sin verksamhet utan att höja timtaxor under en lång tid.

Fortsatt effektivisering till trots har kostnaderna för verksamheten ökat under de senaste åren till följd av kostnadsökningar och rådande konjunktur. Nämnden föreslår därför att timavgiften höjs med 5 % från nuvarande 1 240 kronor per timme till 1 300 kronor per timme.

Den föreslagna justeringen av timavgiften innebär att nämndens timavgift fortsatt är bland de lägsta i Stockholms län. I tabellen nedan framgår 2024 års timavgift för jämförbara kommuner, samt medel för hela Stockholms län.

Kommun	Timavgift i gällande miljöbalkstaxa
Solna	1 496 kronor
Nacka	1 437 kronor
Sollentuna	1 570 kronor
Österåker	1 448 kronor
Medeltal	1 441 kronor

Tabell 1. Jämförelse mellan miljöbalkstaxors timavgifter

Lagstöd

Enligt de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken ska de kostnader som Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd har för att genomföra tillsyn och prövning betalas av den som är föremål för tillsynen eller prövningen. Hur nämnden kan ta ut avgifter regleras i 27 kap. miljöbalken.

Enligt 8 kap 14 § strålskyddsförordningen (2018:506) får en kommun meddela föreskrifter om avgifter för den tillsyn som den kommunala nämnden utövar.

Enligt 6 § lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer ska kommunen ansvara för tillsynen över att bestämmelserna i artiklarna 4.7 och 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 98/2013 följs inom kommunen. Enligt 11 § samma lag får avgift tas ut för tillsynen.

Täby kan med stöd av bemyndigande i 6 kap. 8 § i lagen om åtgärder mot förorening från fartyg anta föreskrifter om taxa för arbete som utförs med stöd av lagen. Avgifter kan tas ut för tillsyn enligt 6 kap. 5 a §, och för godkännande av planer enligt 3 kap. 9 § i lagen om åtgärder mot förorening från fartyg.

Ekonomiska överväganden

Den föreslagna taxan innebär att tillsynsbehovet enligt den behovsutredning som nämnden antagit fortsättningsvis till största del finansieras med avgifter. Nämndens självfinansieringsgrad bedöms inte påverkas av övergången till efterhandsdebitering. Höjningen av timavgiften innebär att nämndens intäkter förväntas öka med 300 000 kronor på årsbasis.

Bortsett från justeringen av timavgiften kommer övergången till efterhandsdebitering inte medföra att avgiftsuttaget förändras. Enskilda företags tillsynsavgifter kan dock öka eller minska till följd av att schablonavgifter slopas. Sammantaget bedöms taxemodellen innebära ett mer rättvist och transparent avgiftsuttag.

Katarina Kämpe
Kommundirektör

Mariana Sandell
Tf. Avdelningschef Verksamhetsstöd och utveckling

Bilagor

1. Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnds taxa för prövning och tillsyn enligt Miljöbalken (1998:808), Strålskyddslagen (2018:396), Lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer samt Lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg, daterad den 17 juni 2024.
2. Tjänsteutlåtande från Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd, daterat den 22 augusti 2024
3. Protokoll från Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd, daterat den 18 september 2024, § 64.

Expedieras

Biträdande miljö- och hälsoskyddschef Simon Bergroth

SRMH